YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

26 päivänä huhtikuuta 2007 *

Asiassa C-392/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Symvoulio tis Epikrateias (Kreikka) on esittänyt 30.6.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 31.10.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Georgios Alevizos

vastaan

Ypourgos Oikonomikon,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Juhász, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský ja T. von Danwitz,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.12.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Alevizos, edustajanaan dikigoros P. Damouli,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään M. Apessos, I. Bakopoulos ja K. Boskovits,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään D. Triantafyllou,

kuultuaan julkisasiamiehen 25.1.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa jäsenvaltiosta sovellettavista verovapautuksista 28.3.1983 annetun neuvoston direktiivin 83/183/ETY (EYVL L 105, s. 64), sellaisena kuin se on muutettuna 23.11.1989 annetulla neuvoston direktiivillä 89/604/ETY (EYVL L 348, s. 28; jäljempänä direktiivi 83/183), 6 artiklan tulkintaa.

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa, jossa kantajana on Alevizos ja vastaajana Ypourgos Oikonomikon (valtiovarainministeriö) ja joka koskee valmisteveroa ja erityistä ylimääräistä rekisteröintimaksua (jäljempänä erityinen rekisteröintimaksu), jotka Alevizosin oli maksettava maahantuodessaan lopullisesti Italiasta Kreikkaan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun ajoneuvon.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön oikeussäännöt

Direktiivi 83/183

3 Direktiivin 83/183 ensimmäisessä ja toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"jäsenvaltioiden väestön saamiseksi paremmin tietoiseksi Euroopan yhteisön olemassaolosta olisi jatkettava luonnollisia henkilöitä suosivia toimia kotimarkkinoiden olosuhteita vastaavien olosuhteiden toteuttamiseksi yhteisössä,

verotukselliset esteet, jotka rajoittavat luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden maahantuontia toisesta jäsenvaltiosta, ovat omiaan haittaamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta yhteisössä; nämä esteet on siis mahdollisimman suurelta osin poistettava ottamalla käyttöön verovapautuksia."

4 Direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on jäljempänä tarkoitetuin edellytyksin ja tässä direktiivissä tarkoitetuissa tapauksissa myönnettävä "vapautus luonnollisen henkilön henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa toisesta jäsenvaltiosta tavanomaisesti kannettavista liikevaihtoveroista, valmisteveroista ja muista kulutukseen kohdistuvista veroista".

5 Saman 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tämä direktiivi ei koske tämän omaisuuden käytöstä maan alueella kannettavia erityisiä ja/tai kausiluonteisia maksuja ja veroja, kuten esimerkiksi autojen rekisteröinnissä kannettavia maksuja, tieliikennemaksuja ja televisiolupia."

6 Direktiivin 83/183 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä direktiiviä sovellettaessa 'henkilökohtaisella omaisuudella' tarkoitetaan asianomaisten henkilökohtaiseen käyttöön tai näiden kotitalouksien tarpeisiin tarkoitettua omaisuutta. Tämän omaisuuden luonne tai määrä ei saa ilmentää mitään kaupallista tarkoitusta, eikä se saa olla direktiivin 77/388/ETY 4 artiklassa tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan tarkoitettua. – –

2. Edellä 1 artiklassa tarkoitettu vapautus on myönnettävä henkilökohtaiselle omaisuudelle,

– –

b) joka on tosiasiallisesti ollut asianomaisen käytössä ennen asuinpaikan muutosta tai toisen asunnon perustamista. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että moottoriajoneuvot (niiden perävaunut mukaan lukien), asuntovaunut, matkailuautot, huviveneet ja yksityislentokoneet ovat olleet asianomaisen käytössä vähintään kuusi kuukautta ennen asuinpaikan muutosta.

– –"

7 Direktiivissä 83/183 tarkoitettu käsite "pysyvä asuinpaikka" on määritelty kyseisen direktiivin "asuinpaikan määrittämistä koskevia yleisiä määräyksiä" koskevan 6 artiklan 1 kohdassa seuraavasti:

"Tätä direktiiviä sovellettaessa 'pysyvällä asuinpaikalla' tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu pysyvästi eli vähintään 185 päivää kalenterivuodessa henkilökohtaisten ja ammatillisten siteidensä vuoksi, tai jos on kyse henkilöstä, jolla ei ole ammatillisia siteitä, henkilön ja tämän asuinpaikan välisten tiiviiden henkilökohtaisten siteiden vuoksi.

Jos henkilön ammatilliset siteet ovat muualla kuin tämän henkilökohtaiset siteet ja tämä sen vuoksi joutuu oleskelemaan vuorotellen kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa sijaitsevissa paikoissa, henkilön pysyvänä asuinpaikkana on pidettävä sitä, jossa tämän henkilökohtaiset siteet ovat, jos tämä palaa sinne säännöllisesti. Viimeksi mainitun edellytyksen täyttymistä ei vaadita, jos henkilö oleskelee jäsenvaltiossa määräaikaisen tehtävän suorittamiseksi. Opiskelu yliopistossa tai koulussa ei ole pysyvän asuinpaikan muutosta."

8 Direktiivin 83/183 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan saman direktiivin 1 artiklassa säädetty verovapautus on myönnettävä luonnollisen henkilön pysyvän asuinpaikan muutoksen yhteydessä maahantuomalle henkilökohtaiselle omaisuudelle.

Direktiivi 92/12/ETY

9 Valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 25.2.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/12/ETY (EYVL L 76, s. 1) kolmannessa, neljännessä ja 20. perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"valmisteveron alaisten tuotteiden käsite on määriteltävä; yhteisön säännökset voivat koskea ainoastaan tavaroita, joita kohdellaan valmisteveron alaisina kaikissa jäsenvaltioissa; – –

sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseksi näiden valmisteverosaatavan syntymisen on oltava sama kaikissa jäsenvaltioissa;

– –

jäsenvaltioiden välisen tuonnin verollisuuden periaatteesta on luovuttu, minkä vuoksi jäsenvaltioiden välisessä kaupassa ei enää sovelleta tuonnin verovapautuksia ja verohelpotuksia koskevia säännöksiä; näin ollen nämä säännökset olisi poistettava, ja asiaa koskevat direktiivit olisi mukautettava vastaavasti."

10 Direktiivin 92/12 päämääränä on sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan "sää[tää] järjestelmästä, joka koskee valmisteveron ja muiden välittömästi tai välillisesti tuotteiden kulutukseen kohdistuvien välillisten verojen alaisia tuotteita, lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja yhteisön määräämiä veroja".

11 Direktiivin 92/12 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tätä direktiiviä sovelletaan yhteisön tasolla seuraaviin asiaa koskevissa direktiiveissä määriteltyihin tuotteisiin:

– kivennäisöljyt,

– alkoholi ja alkoholijuomat,

– valmistettu tupakka."

12 Direktiivin 92/12 23 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Seuraavissa direktiiveissä olevat valmisteveroja koskevat säännökset lakkaavat olemasta voimassa 31 päivänä joulukuuta 1992:

– –

– direktiivi 83/183/ETY – –,

– –."

Kansalliset oikeussäännöt

13 Direktiivi 83/183 pantiin täytäntöön Kreikan oikeusjärjestyksessä valtiovarainministeriön 8.3.1985 tekemällä päätöksellä D.264/23 (FEK B' 139/18.3.1985). Tämä päätös korvattiin valtiovarainministeriön 1.3.1988 tekemällä päätöksellä D.245/11 (FEK B' 195/6.4.1988; jäljempänä päätös D.245/11).

14 Päätöksen D.245/11 1 §:n 1 momentin mukaan päätöksessä D.245/11 "säädetään niistä tapauksista, joissa myönnetään vapautus tulleista ja muista veroista luonnollisten henkilöiden maahantuoman henkilökohtaisen omaisuuden osalta".

15 Päätöksen D.245/11 2 §:n 1 momentin c kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna lain 2187/1994 15 §:llä (FEK A' 16), joka annettiin yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-9/92, komissio vastaan Kreikka, 2.8.1993 antaman tuomion (Kok. 1993, s. I-4467) jälkeen, on toistettu direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdassa oleva pysyvän asuinpaikan käsitteen määritelmä.

16 Päätöksen D.245/11 3 §:n 1 momentissa vahvistetaan periaate, jonka mukaan Kreikkaan pysyvän asuinpaikkansa siirtävien luonnollisten henkilöiden maahantuoma henkilökohtainen omaisuus vapautetaan tulleista ja muista veroista.

17 Päätöksen D.245/11 VIII:n luvussa olleessa 25 §:ssä säädettiin seuraavaa:

"1. Tämän päätöksen 3 §:ssä säädetyt vapautukset myönnetään henkilökohtaiselle omaisuudelle, jonka tuovat Kreikkaan sellaiset Kreikan kansalaiset, joiden pysyvä

asuinpaikka on Kreikassa ja jotka ovat lähteneet Kreikasta työskennelläkseen ulkomailla, jonne he ovat jääneet työskentelemään palkattuina työntekijöinä tai itsenäisinä ammatinharjoittajina yli kahdeksi (2) vuodeksi yhtäjaksoisesti, ja jotka työnsä päätyttyä palaavat Kreikkaan jäädäkseen sinne lopullisesti.

2. Edellisen momentin nojalla vapautukseen oikeutettuja henkilöitä ovat myös kreikkalaiset virkamiehet (mukaan lukien diplomaatit), tuomioistuinten virkamiehet, Kreikan asevoimien turvallisuusjoukkojen ja satamajoukkojen upseerit, aliupseerit ja miehistö, jotka oleskelevat ulkomailla yli kaksi (2) vuotta yhtäjaksoisesti yksinomaan ja ainoastaan palveluksensa suorittamista varten ja jotka palveluksensa päättymisen jälkeen palaavat Kreikkaan joko siirron takia tai lopullisesti."

18 Verovapautusten kumoamisesta ja muista säännöksistä annetun lain 2459/1997 (FEK A' 17) 6 §:n 13 momentissa kumottiin muun muassa päätöksen D.245/11 25 § "ulkomailla työskentelevien kreikkalaisten henkilökohtaista omaisuutta koskevasta vapautuksesta, mutta vain siltä osin kuin kyse on kulkuneuvoista". Tässä samassa säännöksessä säädetään, että "jos henkilöautot, jotka olivat edellä mainittujen henkilöiden hallinnassa 31.12.1996, tullataan kuuden (6) kuukauden sisällä siitä, kun tämä laki julkaistaan Kreikan hallituksen virallisessa lehdessä, valmistevero lasketaan lain 1882/1990 37 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna voimassa, säädettyjen kertoimien perusteella". Tämä säännös tuli voimaan 1.1.1997. Mainittua 6 §:n 13 momentissa asetettua määräaikaa pidennettiin lain 2523/1997 (FEK A' 179) 32 §:n 1 momentilla 31.12.1997 asti.

19 Direktiivi 92/12 pantiin täytäntöön Kreikan oikeusjärjestyksessä öljytuotteisiin, etyylialkoholiin ja valmistettuun tupakkaan sovellettavan verojärjestelmän yhden-

mukaistamisesta yhteisön oikeuden kanssa ja muista säännöksistä annetulla lailla 2127/1993 (FEK A' 48).

20 Lain 2127/1993 75 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Autoista, moottoripyöristä ja moottoripolkupyöristä, jotka täyttävät ETY:n perustamissopimuksen 9 ja 10 artiklan edellytykset ja jotka lähetetään tai kuljetetaan Kreikkaan muista yhteisön jäsenvaltioista, kannetaan valmistevero, josta säädetään maahantuotujen tai kotimaassa valmistettujen vastaavien ajoneuvojen osalta."

21 Saman lain 83 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Kolmansista maista lopullisesti maahantuotavien ajoneuvojen osalta kulloinkin voimassa olevissa säännöksissä säädettyä osittaista tai täydellistä valmisteverosta vapauttamista sovelletaan myös 75 §:ssä tarkoitettuihin ajoneuvoihin samoin edellytyksin."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

22 Alevizos, joka on Kreikan ilmavoimien upseeri, määrättiin Kreikan puolustusministeriön tekemällä päätöksellä suorittamaan 12.7.1995–8.8.1997 välisenä aikana

palvelusta Napolissa (Italia) sijaitsevan Etelä-Euroopan joukkojen esikunnassa, jossa hän työskenteli Pohjois-Atlantin puolustusliiton (NATO) tehtävissä. Ilmavoimien yleisesikunnan päällikkö hyväksyi päätöksellään Alevizosin puolison ja molempien lasten muuton työnantajan kustannuksella.

23 Kreikan Napolissa sijaitseva pääkonsulinvirasto antoi tässä palveluspaikassa suoritettavaksi määrätyn palveluksen päättyessä todistuksen Alevizosin ja hänen perheenjäsentensä palaamisesta Kreikkaan, ja Alevizos luokiteltiin tässä todistuksessa päätöksen D.245/11 VIII luvun soveltamisalaan kuuluvaksi henkilöksi.

24 Tähän todistukseen oli liitetty Alevizosin antama ilmoitus, jossa hän ilmoitti haluavansa tuoda Kreikkaan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun Saksasta 17.12.1996 ostamansa ja 23.12.1996 haltuunsa saaman Mercedes E 200 -merkkisen auton (valmistusvuosi 1996).

25 Palattuaan Kreikkaan Alevizos teki Elevsinan tullitoimipaikalle ilmoituksen tämän ajoneuvon siirrosta.

26 Kyseinen tulli-toimipaikka määräsi 28.8.1997 tehdyllä päätöksellä Alevizosille 4 136 413 Kreikan drakman (GRD) suuruisen valmisteveron lain 2127/1993 75 §:n nojalla siten, että maksettavaksi määrätty määrä oli laskettu lain 2459/1997 6 §:n 13 momentin mukaisesti tuolloin voimassa olleen lain 1882/1990 37 §:ssä määriteltyjen alennettujen kertoimien perusteella. Tullitoimipaikka vaati tässä päätöksessä lisäksi, että Alevizosin oli maksettava lain 2367/1953 15 §:n 7 momentin nojalla 1 470 775 GRD:n suuruinen erityinen rekisteröintimaksu.

27 Maksettuaan vaaditut valmisteveron ja erityisen rekisteröintimaksun määrät (jäljempänä molemmat yhdessä "pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevat maksut") Alevizos valitti 28.8.1997 tehdystä verotuspäätöksestä Dioikitiko Protodikeio Athinoniin (Ateenan ensimmäisen oikeusasteen hallintotuomioistuin), joka muutti osittain kyseistä päätöstä siten, että se nosti auton tavanomaisen kulumisen johdosta annettavan arvonalennuksen prosenttimäärää.

28 Alevizos valitti tästä tuomiosta Dioikitiko Efeteio Athinoniin (Ateenan hallinto-lainkäyttöasioiden muutoksenhakutuomioistuin).

29 Muutoksenhakutuomioistuin pysytti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion ja katsoi, että Alevizos oli oleskellut Napolissa määräaikaisen palvelun suorittamiseksi ja että hänen direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdassa ja

päätöksen D.245/11 2 §:ssa tarkoitettu pysyvä asuinpaikkansa oli ollut hänen NATO:n Napolissa sijaitsevassa palveluspaikassa suorittamansa palvelun aikana Kreikassa, jossa oli hänen henkilökohtaisten ja ammatillisten etujensa keskus siitä huolimatta, että hänen perheensä jäsenet olivat olleet hänen mukanaan Italiassa.

30 Dioikitiko Efeteio Athinon totesi näin ollen, että Alevizos ei kuulunut päätöksen D.245/11 3 §:n vaan saman päätöksen 25 §:n 1 ja 2 momentin soveltamisalaan ja nämä 25 §:n säännökset 1.1.1997 alkavin vaikutuksin kumonneen lain 2459/1997 6 §:n 13 momentin soveltamisalaan.

31 Alevizos teki Dioikitiko Efeteio Athinonin antamasta tuomiosta kassaatiovalituksen ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle.

32 Symvoulio tis Epikrateias katsoi tässä tilanteessa, ettei se ollut varma siitä, miten direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdassa säädettyä pysyvän asuinpaikan käsitettä on tulkittava, ja se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Kuuluvatko virkamiehet ja Kreikan asevoimien, turvallisuusjoukkojen ja satama-joukkojen upseerit, aliupseerit ja miehistö samoin kuin muut työntekijät neuvoston

direktiivin 83/183/ETY 6 artiklan säännösten soveltamisalaan ja pystyvätkö he hankkimaan 'pysyvän asuinpaikan' jossain toisessa maassa, jossa he oleskelevat vähintään 185 vuorokautta kalenterivuodessa määräaikaisen virkatehtävän suorittamiseksi, vai säilyttävätkö he myös tämän jossain toisessa maassa suoritettavan tehtävänsä ajan pysyvän asuinpaikkansa Kreikassa siitä huolimatta, että he ovat siirtäneet toiseen maahan henkilökohtaiset ja ammatilliset siteensä?"

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa tietää tällä kysymyksellään, onko direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jäsenvaltion julkishallinnon, asevoimien, turvallisuusjoukkojen tai satamajoukkojen palveluksessa olevalla henkilöllä, joka oleskelee perheineen vähintään 185 päivää vuodessa toisessa jäsenvaltioissa määräaikaisen virkatehtävän suorittamiseksi tässä toisessa jäsenvaltiossa, on tämän tehtävän aikana edellä mainitun 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pysyvä asuinpaikka tässä toisessa jäsenvaltiossa, vai säilyttääkö hän pysyvän asuinpaikkansa ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa.

34 Ennen tähän kysymykseen vastaamista on varmistettava, että direktiiviä 83/183 sovelletaan pääasiassa kysymyksessä olevaan tapaukseen.

Direktiivin 83/183 sovellettavuus

35 Ensimmäiseksi on tutkittava direktiivin 83/183 ajallisen soveltamisen osalta Kreikan hallituksen esittämät väitteet, joiden mukaan tämän direktiivin valmisteveroja

koskevia säännöksiä ei voitu direktiivin 92/12 johdosta soveltaa enää silloin kun Alevizos siirsi auton Italiasta Kreikkaan.

36 Direktiivin 92/12 3 artiklan 1 kohdasta on todettava tämän osalta, että kyseisen direktiivin soveltamisala on määritelty siinä viittaamalla kolmeen tyhjentävästi lueteltuun tuotteiden ryhmään, jotka vastaavat, kuten direktiivin kolmannesta perustelukappaleesta käy ilmi, sellaisia tavaroita, joita kohdellaan valmisteveron alaisina "kaikissa jäsenvaltioissa". Moottoriajoneuvot eivät sisälly tähän luetteloon, ja ne jäävät siten tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

37 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 33 ja 34 kohdassa, erityisesti oikeusvarmuuden periaatteesta johtuvista syistä ei voida sallia sitä, että direktiivin 92/12 yksittäiselle säännökselle, tässä tapauksessa sen 23 artiklan 3 kohdalle, tunnustettaisiin ilman lainsäätäjän tätä koskevaa nimenomaista viittausta kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa yleisellä tavalla osoitettua soveltamisalaa laajempi soveltamisala.

38 Lisäksi on huomattava, että direktiivin 92/12 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta direktiivillä toteutettu yhdenmukaistaminen, erityisesti siltä osin kuin direktiivillä yhdenmukaistetaan valmisteverosaatavan syntymistä koskevat perusteet yhteisössä sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseksi (ks. saman direktiivin neljäs perustelukappale; ks. myös asia C-296/95, EMU Tabac ym., tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1605, 22 kohta; asia C-325/99, Van de Water,

tuomio 5.4.2001, Kok. 2001, s. I-2729, 39 kohta ja asia C-240/01, komissio v. Saksa, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4733, 36 kohta), merkitsee sitä, että voidaan luopua kaksinkertaisesta verotuksesta jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, ja tämän yhdenmukaistamisen takia direktiivin 83/183 tuonnin valmisteverovapautuksia koskevien säännösten soveltaminen tulee täten tarpeettomaksi näiden tuotteiden osalta (ks. direktiivin 92/12 20. perustelukappale), mutta tilanne on toinen muiden tuotteiden kohdalla.

39 Koska nimittäin direktiivillä 92/12 sen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta toteutettuja yhdenmukaistamistoimenpiteitä vastaavaa yhteisön yhdenmukaistamistoimenpidettä ei ole, nämä muut tuotteet saattavat joutua verotettaviksi kahteen kertaan jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 37 kohdassa. Kun otetaan huomioon sisämarkkinoiden toteuttamista koskeva tavoite, sellaisen vaaran johdosta on perusteltua jatkaa direktiivin 83/183 verovapautusta koskevien säännösten soveltamista näihin tuotteisiin.

40 Tästä seuraa, että direktiivin 92/12 23 artiklan 3 kohdassa, jonka mukaan direktiivissä 83/183 olevat valmisteveroja koskevat säännökset lakkaavat olemasta voimassa 31.12.1992, tarkoitetaan näitä säännöksiä ainoastaan siltä osin kuin ne koskevat direktiivin 92/12 3 artiklan 1 kohdassa lueteltuja tuotteiden kolmea ryhmää. Näitä säännöksiä sovelletaan tämän päivämäärän jälkeen edelleen muihin tuotteisiin, kuten moottoriajoneuvoihin, jotka eivät kuulu direktiivin 92/12 soveltamisalaan.

41 Toiseksi on tärkeää tutkia direktiivin 83/183 henkilöllisen soveltamisalan osalta, että koskeeko se, kuten Kreikan hallitus väittää, yksistään EY 39 artiklassa tarkoitetun työntekijän suorittamaa omaisuuden maahantuontia siten, että Alevizosin kaltaisten julkishallinnon palveluksessa olevien henkilöiden suorittama omaisuuden maahantuonti jäisi sen ulkopuolelle.

42 Tältä osin on todettava aluksi, että direktiivi 83/183 annettiin EY:n perustamissopimuksen 99 artiklan (josta on tullut EY 93 artikla) nojalla. Euroopan yhteisöjen neuvostolle annettiin tässä määräyksessä toimivalta yhdenmukaistaa muun muassa valmisteveroja koskevaa kansallista lainsäädäntöä siltä osin kuin tämä yhdenmukaistaminen on tarpeen sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseksi (em. asia komissio v. Saksa, tuomion 35 kohta).

43 Lisäksi direktiivin 83/183 ensimmäisen ja toisen perustelukappaleen lukemisesta yhdessä direktiivin 1 ja 2 artiklan kanssa ilmenee, että tämä direktiivi on annettu "luonnollisten henkilöiden" hyväksi "luonnollisten henkilöiden" yhteisössä tapahtuvan vapaan liikkuvuuden parantamiseksi ja yhteisöön kuulumista koskevan tunteen lisäämiseksi ja että sillä halutaan helpottaa tätä varten henkilökohtaisen omaisuuden, jolla tarkoitetaan "asianomaisten henkilökohtaiseen käyttöön tai näiden kotitalouksien tarpeisiin tarkoitettua omaisuutta", maahantuontia.

44 Näin ollen direktiivin 83/183 henkilöllistä soveltamisalaa ei voida rajoittaa EY 39 artiklassa tarkoitettuihin työntekijöihin, eikä näiden joukosta voida sulkea pois jäsenvaltion julkishallinnon palveluksessa olevia henkilöitä.

45 Tästä seuraa, että Alevizosin kaltainen tilanne kuuluu direktiivin 83/183 henkilölliseen soveltamisalaan.

46 Kolmanneksi on tutkittava, mikä on direktiivin 83/183 aineellinen soveltamisala pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien maksujen osalta.

47 Direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaan tässä säännöksessä tarkoitetun vapautuksen soveltamisalaan kuuluu muun muassa "luonnollisen henkilön henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa toisesta jäsenvaltiosta tavanomaisesti kannettav[at] – –, valmistevero[t] ja mu[ut] kulutukseen kohdistuv[at] vero[t]".

48 Tässä tapauksessa toinen pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevista maksuista on sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan valmistevero (ks. tämän tuomion 26 kohta), ja se kuuluu täten normaalisti direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn verovapautuksen soveltamisalaan. Koska verosta kansallisessa oikeudessa käytetty nimitys ei sinänsä ole ratkaiseva (ks. asia C-365/02, Lindfors, tuomio 15.7.2004, Kok. 2004, s. I-7183, 24 kohta), ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, voidaanko tämä vero katsoa toisesta jäsenvaltiosta Kreikkaan tapahtuvassa, henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun ajoneuvon lopullisessa maahantuonnissa tavanomaisesti kannettavaksi veroksi, kuten kyseisen direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa vaaditaan.

49 Asianosaiselta henkilöltä myös vaaditusta erityisestä rekisteröintimaksusta (ks. tämän tuomion 26 kohta) on palautettava mieleen, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan veroon kuulumiseksi direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun verovapautuksen soveltamisalaan vaaditaan, että veron on sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan oltava maahantuontiin sinänsä liittyvä vero. Sen sijaan on niin, että jos kansallisissa säännöksissä, joissa on säädetty tästä verosta, asetetaan verotettavaksi tapahtumaksi muu kuin maahantuonti, kuten ensirekisteröinti tai ajoneuvon käyttäminen maan alueella, kyseinen vero ei kuulu direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan (ks. asia C-387/01, Weigel, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4981, 47 kohta; em. asia Lindfors, tuomion 26 kohta ja asia C-138/04, komissio v. Tanska, tuomio 16.6.2005, 13 kohta, ei julkaistu oikeuskokoelmassa).

50 Koska yhteisöjen tuomioistuimelle toimitetuissa asiakirjoissa ei ole minkäänlaista selvitystä siitä, mitä tapahtumaa (pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevan) erityisen rekisteröintimaksun kohdalla verotetaan, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava tämä edellisessä kohdassa esitetyn oikeuskäytännön valossa asian kannalta merkityksellisten kansallisten säännösten perusteella.

51 Edellä olevasta seuraa, että pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien kaltaiset valmisteverot kuuluvat direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun verovapautuksen soveltamisalaan, jos osoittautuu – minkä tutkiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle – että näitä veroja kannetaan tavanomaisesti luonnollisen henkilön suorittamassa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun ajoneuvon lopullisessa maahantuonnissa toisesta jäsenvaltiosta. Pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevan kaltainen ylimääräinen erityinen rekisteröintimaksu kuuluu myös kyseisen 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos osoittautuu – minkä tutkiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle – että tämä maksu liittyy ajoneuvon maahantuontiin sinänsä.

52 Siltä varalta, että osoittautuu, että pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevat maksut kuuluvat direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun verovapautuksen soveltamisalaan, on tutkittava tämän direktiivin 6 artiklan 1 kohdan tulkintaa koskeva kysymys.

Direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdan tulkinta

53 Tältä osin on tärkeää yhtäältä palauttaa mieliin, että direktiivin 83/183 tavoitteena, jonka valossa esitettyyn kysymykseen on vastattava, on sen perustelukappaleiden mukaan edistää luonnollisten henkilöiden vapaata liikkuvuutta yhteisön alueella. Toisessa jäsenvaltiossa olevan henkilökohtaisen omaisuuden maahantuontia jäsenvaltioon rajoittavien verotuksellisten esteiden poistaminen on tätä taustaa vasten erityisen tarpeellista sisämarkkinoilla vallitsevia edellytyksiä vastaavien edellytysten luomiseksi (ks. vastaavasti asia C-262/99, Louloudakis, tuomio 12.7.2001, Kok. 2001, s. I-5547, 58 kohta).

54 Toisaalta yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut yhteisön alueella tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavista verovapautuksista 28.3.1983 annetun neuvoston direktiivin 83/182/ETY (EYVL L 105, s. 59) 7 artiklasta, jossa määritellään pysyvän asuinpaikan käsite direktiivin 83/183 6 artiklassa käytettyä sanamuotoa vastaavin sanamuodoin, että tämän käsitteen määrittelyperusteet koskevat sekä henkilön ammatillisia ja henkilökohtaisia siteitä määrättyyn paikkaan että tämän siteen kestoa ja että niitä on siten tarkasteltava

yhdessä (ks. asia C-297/89, Ryborg, tuomio 23.4.1991, Kok. 1991, s. I-1943, 19 kohta ja em. asia Louloudakis, tuomion 51 kohta).

55 Pysyvänä asuinpaikkana on pidettävä paikkaa, johon henkilö on muodostanut etujensa pysyvän keskuksen (ks. vastaavasti em. asia Ryborg, tuomion 19 kohta ja em. asia Louloudakis, tuomion 51 kohta).

56 Pysyvyyttä koskevalla arviointiperusteella viitataan edellytykseen, jonka mukaan asianomaisen henkilön on asuttava pysyvästi kyseisessä paikassa vähintään 185 päivää kalenterivuodessa. Pääasiassa kysymyksessä olevassa tapauksessa, jossa Alevizos täyttää ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämän edellytyksen, sillä, että hän on määrätty tietyksi ajaksi NATO:n palveluspaikkaan Italiassa, ei sellaisenaan suljeta täten pois sitä, että hänen pysyvä asuinpaikkansa oli tänä aikana tässä jäsenvaltiossa.

57 Pysyvän asuinpaikan määrittämiseksi asianomaisen henkilön etujen pysyvänä keskuksena on tältä osin otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat tosiseikat (em. asia Ryborg, tuomion 20 kohta), nimittäin muun muassa kyseisen henkilön ja hänen perheenjäsenensä fyysinen läsnäolo, hänen asuntonsa sijaintipaikka, paikka, jossa hänen lapsensa tosiasiallisesti käyvät koulua tai opiskelevat, hänen ansiotyönsä harjoittamispaikka, hänen varallisuusintressiensä sijaintipaikka ja se paikka, jossa henkilöllä on hallinnolliset siteet viranomaisiin ja sosiaaliturvalaitoksiin, siltä osin kuin nämä seikat osoittavat henkilön halunneen luoda tiettyä vakiintuneisuutta siihen paikkaan, johon hänellä on liittymä, hänen elämäntavastaan ja tavanomaisista sosiaalisista ja ammatillisista suhteistaan johtuvan jatkuvuuden vuoksi (em. asia Louloudakis, tuomion 55 kohta).

58 Vaikka direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan oppilaitoksessa opiskelu ei tarkoita pysyvän asuinpaikan muutosta, kun kyse on asianomaisesta henkilöstä itsestään, se voi perheen yhteydessä kuitenkin olla osoituksena pysyvän asuinpaikan muutoksesta silloin kun, kuten Alevizos on korostanut kirjallisissa huomautuksissaan, kyse on asianomaisen henkilön lapsista (ks. vastaavasti em. asia Louloudakis, tuomion 56 kohta).

59 Mitä sitten tulee Kreikan hallituksen väitteeseen, jonka mukaan Alevizos olisi tässä tapauksessa säilyttänyt sinä aikana, jona hänet oli määrätty suorittamaan palvelusta NATO:n palveluspaikassa Italiassa, ammatilliset siteensä Kreikan julkishallinnon kanssa sekä se paikka, johon hänellä on sosiaalinen ja verotuksellinen liittymä, on Kreikassa, on todettava, että yhtäältä tämä mahdollinen seikka ei ole omiaan tekemään tyhjäksi sitä tosiasiaa, että asianomainen henkilö oli tehnyt tämän ajanjakson aikana ansiotyötä Italiassa, jossa hänen ammatillisten siteidensä keskus oli, kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 66 kohdassa.

60 Toisaalta direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta ilmenee, että tässä säännöksessä pidetään tärkeämpinä henkilökohtaisia siteitä, jos henkilön ammatilliset ja henkilökohtaiset siteet eivät keskity yhteen jäsenvaltioon (ks. vastaavasti em. asia Louloudakis, tuomion 52 kohta).

61 Direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohdassa edellytetään siten otettavan huomioon henkilön sekä ammatilliset että henkilökohtaiset siteet tiettyyn paikkaan, ja sitä on tulkittava siten, että mikäli ammatillisten ja henkilökohtaisten siteiden kokonaisvaltainen arviointi ei riitä sen paikan paikallistamiseksi, johon henkilö on muodostanut etujensa pysyvän keskuksen, etusija on annettava henkilökohtaisille siteille (ks. vastaavasti em. asia Louloudakis, tuomion 53 kohta).

62 Edellä olevasta seuraa, että direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jäsenvaltion julkishallinnon, asevoimien, turvallisuusjoukkojen tai satamajoukkojen palveluksessa olevalla henkilöllä, joka oleskelee perheineen vähintään 185 päivää vuodessa toisessa jäsenvaltiossa määräaikaisen virkatehtävän suorittamiseksi tässä toisessa jäsenvaltiossa, on tämän tehtävän aikana edellä mainitun 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pysyvä asuinpaikka tässä toisessa jäsenvaltiossa.

EY 18 artikla ja EY 39 artikla

63 Euroopan yhteisöjen komissio totesi istunnossa, että pääasiassa kysymyksessä oleva tapaus voidaan tutkia myös EY 18 ja EY 39 artiklan kannalta.

64 Vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut kysymyksensä koskemaan vain direktiivin 83/183 6 artiklan tulkintaa, tämä seikka ei estä yhteisöjen tuomioistuinta esittämästä tälle kansalliselle tuomioistuimelle kaikkia yhteisön oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen ratkaistessa sen käsiteltävänä olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko se viitannut näihin seikkoihin esittämässään kysymyksessä (ks. vastaavasti asia C-241/89, SARPP, tuomio 12.12.1990, Kok. 1990, s. I-4695, 8 kohta; asia C-87/97, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, tuomio 4.3.1999, Kok. 1999, s. I-1301, 16 kohta; em. asia Weigel, tuomion 44 kohta ja em. asia Lindfors, tuomion 32 kohta).

65 Tässä asiassa on siinä tapauksessa, että pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevat maksut eivät kuulu direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, tutkittava, miten näiden maksujen soveltaminen vaikuttaa Alevizosilla EY 18 ja EY 39 artiklan nojalla unionin kansalaisena olevaan vapaata liikkuvuutta koskevaan oikeuteen.

66 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 18 artiklasta, jossa ilmaistaan yleisesti jokaisella unionin kansalaisella oleva oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, on työntekijöiden vapaan liikkuvuuden osalta erityismääräys EY 39 artiklassa (ks. asia C-100/01, Oteiza Olazabal, tuomio 26.11.2002, Kok. 2002, s. I-10981, 26 kohta ja asia C-520/04, Turpeinen, tuomio 9.11.2006, Kok. 2006, s. I-10685, 13 kohta). Aluksi on siis selvitettävä, voiko pääasiassa kysymyksessä oleva tapaus kuulua EY 39 artiklan soveltamisalaan.

67 Tämän osalta on syytä palauttaa mieliin, että EY 39 artiklassa tarkoitetulla käsitteellä "työntekijä" on yhteisön oikeudessa oma merkityksensä eikä tätä käsitettä pidä tulkita suppeasti. "Työntekijänä" on pidettävä jokaista, joka tekee aitoa ja todellista työtä, eikä tällöin oteta huomioon sellaista työtä, joka on niin vähäistä, että sitä on pidettävä pelkästään toisarvoisena ja liitännäisenä. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan työsuhteelle on ominaista se, että henkilö tekee tietyn ajanjakson ajan toiselle tämän johdon alaisena suorituksia vastiketta vastaan (ks. mm. asia 66/85, Lawrie-Blum, tuomio 3.7.1986, Kok. 1986, s. 2121, Kok. Ep. VIII, s. 687, 16 ja 17 kohta; asia C-138/02, Collins, tuomio 23.3.2004, Kok. 2004, s. I-2703, 26 kohta ja asia C-456/02, Trojani, tuomio 7.9.2004,Kok. 2004, s. I-7573, 15 kohta).

68 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa siis, että työ- tai palvelussuhteen oikeudellinen luonne ei ole määräävä sen osalta, sovelletaanko asiassa EY 39 artiklaa (ks. mm. asia 152/73, Sotgiu, tuomio 12.2.1974, Kok. 1974, s. 153, Kok. Ep. II, s. 219, 5 kohta; asia 344/87, Bettray, tuomio 31.5.1989, Kok. 1989, s. 1621, 16 kohta ja em. asia Trojani, tuomion 16 kohta). Sillä, onko työntekijä otettu palvelukseen virkamiehenä tai etteikö hänen palvelussuhteensa ole yksityisoikeudellinen vaan julkisoikeudellinen, ei ole merkitystä tältä osin (ks. em. asia Sotgiu, tuomion 5 kohta).

69 Lisäksi on niin, että vaikka toimi, jota Alevizos hoiti Kreikan ilmavoimissa ennen väliaikaisesti NATO:n palveluspaikassa suorittamaansa palvelusta, voi kuulua EY 39 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun käsitteeseen "julkishallinnon palvelussuhde" siltä osin kuin siihen liittyy suoraan tai välillisesti julkisen vallan käyttämistä ja sellaisten tehtävien hoitamista, joiden tarkoituksena on turvata valtion tai muiden julkisyhteisöjen yleiset edut (ks. asia 149/79, komissio v. Belgia, tuomio 17.12.1980, Kok. 1980, s. 3881, Kok. Ep. V, s. 433, 10 kohta; asia C-290/94, komissio v. Kreikka, tuomio 2.7.1996, Kok. 1996, s. I-3285, 2 kohta ja asia C-47/02, Anker ym., tuomio 30.9.2003, Kok. 2003, s. I-10447, 58 kohta), on syytä palauttaa mieliin, että kun otetaan huomioon työntekijöiden vapaan liikkuvuuden periaatteen perustavanlaatuisuus EY:n perustamissopimuksen järjestelmässä, tässä määräyksessä sallitut poikkeukset eivät voi saada sellaista laajuutta, joka ylittäisi sen tavoitteen, jonka saavuttamiseksi tämä poikkeuslauseke on sisällytetty mainittuun artiklaan (em. asia Sotgiu, tuomion 4 kohta).

70 Tänä tavoitteena on varata jäsenvaltioille mahdollisuus rajoittaa ulkomaiden kansalaisten pääsyä tiettyihin julkishallinnon tehtäviin (ks. em. asia Sotgiu, tuomion 4 kohta), jotka edellyttävät toimenhaltijoilta erityistä solidaarisuussuhdetta valtioon sekä kansalaisuussiteen perustana olevien oikeuksien ja velvollisuuksien vastavuo-

roisuutta (ks. em. asia komissio v. Belgia, tuomion 10 kohta). EY 39 artiklan 4 kohdasta ei voi sen sijaan seurata, että sen johdosta työntekijään, joka on jo otettu jäsenvaltion julkishallinnon palvelukseen, ei voitaisi soveltaa EY 39 artiklan 1–3 kohdan määräyksiä (ks. vastaavasti em. asia Sotgiu, tuomion 4 kohta).

71 Sitä paitsi mistään asiakirjojen sisältämistä seikoista ei käy ilmi, että tässä tapauksessa pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien maksujen kantaminen liittyisi Alevizosin asemaan Kreikan ilmavoimien upseerina. Nämä maksut kannetaan häneltä henkilönä, joka siirtää asuinpaikkansa jäsenvaltiosta toiseen.

72 Siltä osin kuin kyse on Alevizosin määräämisestä suorittamaan väliaikaisesti palvelusta NATO:n palveluspaikassa, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muussa jäsenvaltiossa kuin kotimaassaan työskentelevä yhteisön kansalainen ei lakkaa olemasta EY 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu työntekijä sen vuoksi, että hän työskentelee kansainvälisessä järjestössä (ks. mm. yhdistetyt asiat 389/87 ja 390/87, Echternach ja Moritz, tuomio 15.3.1989, Kok. 1989, s. 723, 11 ja 15 kohta; asia C-209/01, Schilling ja Fleck-Schilling, tuomio 13.11.2003, Kok. 2003, s. I-13389, 28 kohta; asia C-293/03, My, tuomio 16.12.2004, Kok. 2004, s. I-12013, 37 kohta ja asia C-185/04, Öberg, tuomio 16.2.2006, Kok. 2006, s. I-1453, 12 kohta).

73 Tästä seuraa, että jäsenvaltion kansalaiselta, kuten Alevizosilta, ei voida evätä EY 39 artiklassa taattuja oikeuksia ja suojaa (ks. vastaavasti em. asia Öberg, tuomion 13 kohta).

74 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että kaikilla henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevilla perustamissopimuksen määräyksillä on tarkoitus helpottaa yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisten kaikenlaista ansiotyön harjoittamista yhteisön alueella (ks. mm. asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok. 1995, s. I-4921, 94 kohta; asia C-18/95, Terhoeve, tuomio 26.1.1999, Kok. 1999, s. I-345, 37 kohta; asia C-190/98, Graf, tuomio 27.1.2000, Kok. 2000, s. I-493, 21 kohta ja em. asia Weigel, tuomion 52 kohta).

75 Tässä tapauksessa pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien maksujen kantaminen saattaisi tehdä asianomaiselle henkilölle paluun kotimaahan siitä syystä vähemmän houkuttelevaksi, että kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön takia tästä paluusta seuraisi hänen harjoitettuaan ansiotyötä toisessa jäsenvaltiossa hänen verotuksellisen asemansa osalta epäedullisia seurauksia sellaisten työntekijöiden verotukselliseen asemaan nähden, jotka eivät ole käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen. Tällaiset seuraukset saattaisivat siten pidättää jäsenvaltion kansalaista lähtemästä tästä valtiosta harjoittaakseen ansiotyötä toisen jäsenvaltion alueella ja käyttämästä vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeuttaan (ks. vastaavasti asia C-370/90, Singh, tuomio 7.7.1992, Kok. 1992, s. I-4265, Kok. Ep. XIII, s. I-19, 19 ja 23 kohta ja asia C-224/98, D'Hoop,tuomio 11.7.2002, Kok. 2002, s. I-6191, 31 kohta).

76 EY:n perustamissopimuksessa ei taata unionin kansalaiselle, joka siirtyy harjoittamaan toimintaansa aiemmasta asuinjäsenvaltiostaan toiseen jäsenvaltioon, että tällainen siirtyminen olisi verotuksen kannalta neutraalia. Jäsenvaltioiden asiaa koskevien säännösten välisten eroavuuksien vuoksi tällainen siirtyminen toiseen jäsenvaltioon voi tilanteen mukaan olla työntekijälle välillisen verotuksen osalta enemmän tai vähemmän edullista tai epäedullista. Tästä seuraa, että mahdollisesti aiheutuva epäedullisuus verrattuna tilanteeseen, jossa työntekijä työskenteli ennen siirtymistä, ei pääsääntöisesti ole EY 39 artiklan vastaista, ellei kyseisellä lainsäädännöllä aseteta tätä kansalaista epäedullisempaan asemaan kuin niitä henkilöitä, joilta oli jo aiemmin kannettu tämä vero (ks. em. asia Weigel, tuomion 55 kohta ja em. asia Lindfors, tuomion 34 kohta).

77 Tällaisessa tilanteessa pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien maksujen yhteensopivuus EY 39 artiklan kanssa riippuu erityisesti näiden maksujen verokannasta ja niiden kantamismuodoista (ks. em. asia komissio v. Tanska, tuomion 16 kohta).

78 Tässä tapauksessa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, perustuvatko kansalliset säännökset, joissa säädetään pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevista maksuista, objektiivisiin perusteisiin ja taataanko niillä erityisesti se, että niiden ajoneuvojen, joiden osalta maksut kannetaan, tosiasiallinen arvon alentuminen otetaan huomioon (ks. vastaavasti asia C-47/88, komissio v. Tanska, tuomio 11.12.1990, Kok. 1990, s. I-4509, 19–22 kohta; em. asia Weigel, tuomion 70 kohta ja yhdistetyt asiat C-290/05 ja C-333/05, Nádasdi ja Németh, tuomio 5.10.2006, Kok. 2006, s. I-10115, 47 ja 51–57 kohta), ja että Alevizosia ei aseta epäedullisempaan asemaan kuin sellaista työntekijää, joka on asunut pysyvästi Kreikassa (ks. vastaavasti em. asia Lindfors, tuomion 35 kohta).

79 Jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin päätyy siihen, että kysymyksessä on tällainen epäedullisempi asema, sen on tutkittava, onko tämä kohtelun eroavaisuus perusteltua sellaisista objektiivisista syistä, jotka eivät liity asianomaisten henkilöiden asuinpaikkaan ja jotka ovat oikeassa suhteessa kansallisessa oikeudessa hyväksyttävästi tavoiteltuun päämäärään (ks. em. asia D'Hoop, tuomion 36 kohta ja em. asia Lindfors, tuomion 35 kohta).

80 Koska pääasiassa kysymyksessä oleva tapaus kuuluu EY 39 artiklan soveltamisalaan, ei ole tarpeen tulkita EY 18 artiklaa (ks. vastaavasti em. asia Oteiza Olazabal, tuomion 26 kohta).

81 Edellä olevan perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että

– pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien kaltaiset valmisteverot kuuluvat direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun verovapautuksen soveltamisalaan, jos osoittautuu – minkä tutkiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle – että näitä veroja kannetaan tavanomaisesti luonnollisen henkilön suorittamassa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun

ajoneuvon lopullisessa maahantuonnissa toisesta jäsenvaltiosta. Pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevan kaltainen ylimääräinen erityinen rekisteröintimaksu kuuluu kyseisen 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos osoittautuu – tämän seikan tarkistaminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle – että tämä maksu liittyy ajoneuvon maahantuontiin sinänsä.

– direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jäsenvaltion julkishallinnon, asevoimien, turvallisuusjoukkojen tai satamajoukkojen palveluksessa olevalla henkilöllä, joka oleskelee perheineen toisessa jäsenvaltiossa vähintään 185 päivää vuodessa määräaikaisen virkatehtävän suorittamiseksi tässä toisessa jäsenvaltiossa, on tämän tehtävän aikana edellä mainitun 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pysyvä asuinpaikka tässä toisessa jäsenvaltiossa.

– tässä asiassa on siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamassa tarkastuksessa osoittautuu, että pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevat maksut eivät kuulu direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn verovapautuksen soveltamisalaan, tämän tuomioistuimen varmistettava EY 39 artiklasta johtuvien vaatimusten suhteen, taataanko sen kansallisen lainsäädännön soveltamisella, jossa näistä maksuista säädetään, että henkilöä, joka tuo asuinpaikan muutoksen yhteydessä kotimaahansa ajoneuvon, ei aseteta maksujen suhteen epäedullisempaan asemaan kuin sellaisia henkilöitä, jotka ovat asuneet pysyvästi tässä jäsenvaltiossa, ja jos näin on, sen on tutkittava, onko tämä kohtelun eroavaisuus perusteltua sellaisista objektiivisista syistä, jotka eivät liity asianomaisten henkilöiden asuinpaikkaan ja jotka ovat oikeassa suhteessa kansallisessa oikeudessa hyväksyttävästi tavoiteltuun päämäärään.

Oikeudenkäyntikulut

82 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevien kaltaiset valmisteverot kuuluvat luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa jäsenvaltiosta sovellettavista verovapautuksista 28.3.1983 annetun neuvoston direktiivin 83/183/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 23.11.1989 annetulla neuvoston direktiivillä 89/604/ETY, 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun verovapautuksen soveltamisalaan, jos osoittautuu – minkä tutkiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle – että näitä veroja kannetaan tavanomaisesti luonnollisen henkilön suorittamassa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun ajoneuvon lopullisessa maahantuonnissa toisesta jäsenvaltiosta. Pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevan kaltainen ylimääräinen erityinen rekisteröintimaksu kuuluu kyseisen 1 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos osoittautuu – minkä tutkiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle – että tämä maksu liittyy ajoneuvon maahantuontiin sinänsä.

Direktiivin 83/183 6 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jäsenvaltion julkishallinnon, asevoimien, turvallisuusjoukkojen tai satamajoukkojen palveluksessa olevalla henkilöllä, joka oleskelee perheineen toisessa jäsenvaltiossa vähintään 185 päivää vuodessa määräaikaisen virkatehtävän suorittamiseksi tässä toisessa jäsenvaltiossa, on tämän tehtävän aikana edellä mainitun 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pysyvä asuinpaikka tässä toisessa jäsenvaltiossa.

Tässä asiassa on siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamassa tarkastuksessa osoittautuu, että pääasian oikeudenkäynnissä kysymyksessä olevat maksut eivät kuulu direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn verovapautuksen soveltamisalaan, tämän tuomioistuimen varmistettava EY 39 artiklasta johtuvien vaatimusten suhteen, taataanko sen kansallisen lainsäädännön soveltamisella, jossa näistä maksuista säädetään, että henkilöä, joka tuo asuinpaikan muutoksen yhteydessä kotimaahansa ajoneuvon, ei aseteta maksujen suhteen epäedullisempaan asemaan kuin sellaisia henkilöitä, jotka ovat asuneet pysyvästi tässä jäsenvaltiossa, ja jos näin on, sen on tutkittava, onko tämä kohtelun eroavaisuus perusteltua sellaisista objektiivisista syistä, jotka eivät liity asianomaisten henkilöiden asuinpaikkaan ja jotka ovat oikeassa suhteessa kansallisessa oikeudessa hyväksyttävästi tavoiteltuun päämäärään.

Allekirjoitukset